

Nr 278.

Av herr **Bergström**, om viss ändring i gällande bestämmelser angående understöd åt folkbiblioteksväsendet.

I kungörelse av den 24 januari 1930 förordnade Kungl. Maj:t efter 1929 års riksdags hörande bestämmelser angående understödjande av folkbiblioteksväsendet (svensk författningssamling 1930 n:r 15). I kap. IV paragraf 24 rörande centralbiblioteken stadgas att det vid centralbiblioteks inrättande skall iakttagas, att endast ett centralbibliotek får inrättas i varje län.

Det har alltså vid denna bestämmelses utfärdande icke tagits någon hänsyn till att förhållandena kunna skifta starkt inom olika län, framförallt ifråga om folkmängden. Den har medfört att Malmöhus län f. n. förfogar över blott ett centralbibliotek, nämligen i Malmö. Det folkrika nordvästra Skåne med Hälsingborg som huvudort har icke kunnat komma ifråga som centralbiblioteksområde. Det är hänvisat till Malmö, vilket uppenbarligen icke kan vara tillfredsställande för det biblioteksbehov som man velat tillgodose med centralbiblioteksinstitutionen. Behovet av i varje fall två centralbibliotek i Malmöhus län förutsågs av ordföranden i 1920 års folkbildningsakkunniga professor Lindskog, som i sin slutliga överarbetning av deras betänkande framhöll att man för Malmöhus läns vidkommande redan då ägde tvenne moderna och välrustade stadsbibliotek, nämligen i Malmö och Hälsingborg, som borde ifrågakomma som centralbibliotek. Hr Lindskog betonade i detta sammanhang att det vore misshushållning om ej staten begagnade sig av den möjlighet att skapa centralbibliotek som väl ordnade och utrustade stadsbibliotek erbjuda, något som emellertid den här åberopade paragrafen i kungörelsen angående folkbiblioteksväsendets understödjande förhindrat.

Vad stadsbiblioteket i Hälsingborg beträffar kunna några uppgifter lämnas som visa hur utmärkt det lämpar sig som centralbibliotek. Det ligger som redan nämnts i huvudorten för nordvästra Skåne, med vilken icke obetydliga delar av Kristianstads läns sydvästra delar ha sina bekvämaste förbindelser. Det tillhör ett län som räknar en folkmängd på 523,407 innevånare. Inrättandet av ett centralbibliotek i Hälsingborg skulle vara både önskvärt och lämpligt. Det tillhandahåller redan nu avgiftsfritt facklitteratur för ett område, som omfattar Lugude härad och Glumslövs kommun i Rönnebergs härad samt den del av Kvistofta socken som ingår i samma härad. Biblioteket utövar i icke

ringa mån en rådgivande verksamhet i nordvästra Skåne. Redan så tidigt som 1917 organiserades det efter moderna metoder, det har ett bokbestånd, som omfattar nära 50,000 band, en handbokssamling på närmare 5,000 och tidsenligt inredda lokaler med ett ytinnehåll av 1,000 kvm samt magasinutrymmen för ytterligare 20,000 band. Vid en omorganisering till centralbibliotek skulle hälsingborgsbiblioteket med stor fördel utöver de nyligen uppräknade områdena kunna innefatta även Bjäre, Norra och Södra Åsbo härader samt de delar av Onsjö härad, som i kommunikationshänseende äro närmast hänförliga till Hälsingborg. Det bör uppmärksammas att befolkningen i nordvästra Skåne redan före år 1930, då folkbiblioteksreformen genomfördes, anlitat Hälsingborgs stadsbiblioteks resurser och vid framställning därom erhållit teknisk vägledning därifrån i biblioteksfrågor.

Stadsbiblioteket i Hälsingborg erbjuder sålunda mycket goda möjligheter som centralbibliotek, samtidigt som det i nordvästra Skåne råder ett uppenbart behov av ett centralbibliotek. Då bibliotekets inrättande som centralbibliotek emellertid såsom här påpekats inte kan ske med nuvarande bestämmelser tillåter jag mig föreslå,

att riksdagen ville besluta att hemställa hos Kungl. Maj:t om sådan ändring i bestämmelserna angående understödandet av folkbiblioteksväsendet, att hinder icke möter att inrätta centralbibliotek med hänsyn till folkmängden och andra förhållanden inom länen som kunna betinga och göra sådana bibliotek önskvärda.

Stockholm den 23 januari 1939.

Karl Bergström.
